

Avoimesta datasta ja julkisen sektorin tietojen uudelleenkäytöstä annetun direktiivin täytäntöönpanoa valmisteleva asiantuntijatyöryhmä

Avoimen datan direktiivin täytäntöönpanon vaikutusten arviointi

Avoimen datan direktiivin täytäntöönpanon vaikutusten arviointi	1
1. Johdanto	2
1.1. Menetelmistä	2
1.2. Avoin data ilmiönä	2
1.3. Avoin data Suomessa	3
2. Vaikutukset kansantalouteen	4
3. Vaikutukset kotitalouksiin	5
4. Vaikutukset yksityisiin yrityksiin	5
5. Vaikutukset julkisiin yrityksiin	6
5.1. Yleistä	6
5.2. Toimialakohtaiset vaikutukset	7
5.2.1. Energiahuolto	7
5.2.2. Vesihuolto	9
5.2.3. Kaasu	10
5.2.4. Liikenne-, satama- ja lentokenttäpalvelut	10
5.3. Valtion omistamat julkiset yritykset	10
5.4. Kuntien omistamat julkiset yritykset	10
5.5. Yhteenveto	10
6. Vaikutukset viranomaisten toimintaan ja julkiseen talouteen	10
7. Muut yhteiskunnalliset vaikutukset	12
7.1. Vaikutukset tutkimusyhteisöön	12
7.2. Tietoyhteiskuntavaikutukset	14
7.3. Vaikutukset kansalaisten asemaan yhteiskunnassa ja kansalaisyhteiskunnan toimintaan	14
7.4. Sähköisessä muodossa olevien tietojen yhdistelyn vaikutukset kansalliseen turvallisuuteen ja tietosuojaan	15

1. Johdanto

1.1. Menetelmistä

Avoimen datan direktiivin täytäntöönpanon johdosta annettavan hallituksen esityksen vaikutusten arviointia on tehty kahdella eri tavalla:

- virkamiesvalmisteluna tehdyllä laadullisella analyysillä, johon on valmistelijoiden oma ja täytäntöönpanoa valmistelevan asiantuntijatyöryhmän työskentely.
- teettämällä selvitys avoimesta datasta ilmiönä sekä direktiivin vaikutuksista talouteen sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan. KPMG Oy on laatinut selvityksen elokuussa 2020, ja selvityksen yhteydessä on tehty meta-analyysi erilaisista avointa dataa koskevista tutkimuksista sekä haastateltu 63 henkilöä 38 eri organisaatiosta.

Vaikutusten arvioinnin tukena on käytetty oikeusministeriön ohjetta lainsäädännön vaikutusten arvioinnista sekä työ- ja elinkeinoministeriön yritysvaikutusten arvioinnin ohjeita.

Vaikutusten arviointia ovat erityisesti vaikeuttaneet vallitseva COVID-19 – pandemia, jonka vuoksi sekä kansantalous että maailmantalous ovat kirjoitushetkellä voimakkaan muutoksen kohteena, ja direktiivissä määritellyjä arvokkaita tietoaineistoja koskevien komission täytäntöönpanoasetusten puuttuminen. Direktiivin vaikutuksia ei ole mahdollista tyhjentävästi selvittää ilman yksityiskohtaisempia tietoja täytäntöönpanoasetusten sisällöstä, koska asetuksilla sekä määritellään tarkemmin mitä arvokkaat tietoaineistot ovat, että miten niiden saatavuus on järjestettävä. Koska arvokkaiden tietoaineistojen on oltava saatavilla maksutta, koneluettavassa muodossa ja ohjelmointirajapinnan kautta, on niitä koskevilla täytäntöönpanoasetuksilla merkittävä rooli, kun määritellään sitä, mihin direktiivin sääntely yleensä soveltuu ja millä tarkkuudella.

1.2. Avoin data ilmiönä

Direktiivin 2019/1024/EU lyhyeksi nimeksi on vakiintunut avoimen datan direktiivi ("Open Data Directive"). "Avoin data" käsitteenä ymmärretään yleensä tarkoittavan avoimissa tietomuodoissa olevaa tietoa, jota voidaan vapaasti käyttää tai jakaa missä tahansa tarkoituksessa. Avoimen datan on oltava myös maksutonta käyttää ollakseen avointa, minkä lisäksi avointa dataa voivat jakaa ja ylläpitää myös muut tahot kuin julkinen sektori, kuten kolmas sektori ja yksityiset toimijat.

Direktiivissä ei kuitenkaan ole kyse avoimesta datasta kuin tietyissä tilanteissa, joissa direktiivi tulee sovellettavaksi. Direktiivin soveltamisala on rajattu julkiseen sektoriin, julkisiin yrityksiin ja tutkimusaineistoihin, eli se ei koske lainkaan

yksityisen sektorin avointa dataa. Lisäksi direktiivi sallii maksujen perimisen, jolloin uudelleenkäyttöön annettava data ei ole yleisessä mielessä ”avointa”. Direktiivi ei myöskään ehdottomasti velvoita avointen tiedostomuotojen käyttöön, kun taas avointen tiedostomuotojen käyttö on olennainen osa avoimen datan määritelmää.

Direktiivissä on siis ensisijaisesti kyse julkisen sektorin tietojen uudelleenkäytöstä, ja vain toissijaisesti avoimesta datasta. Tästä huolimatta taloudellisia vaikutuksia arvioitaessa on selvitetty ilmiönä nimenomaan avointa dataa, eikä niinkään julkisen sektorin tietojen uudelleenkäyttöä. Tämä johtuu siitä, että julkisen sektorin tietojen uudelleenkäytöstä ei ole olemassa laajasti tutkimusta, varsinkaan Suomea koskien tai sellaisessa asiayhteydessä, että tuloksia voitaisiin suoraviivaisesti yleistää Suomen tilanteeseen. Lisäksi julkisen sektorin avaamalla datalla on joka tapauksessa huomattava rooli. Vaikutusten arvioinnissa on siis pyritty kuvaamaan avointa dataa ilmiönä ja sen taloudellista merkitystä, mutta myös pyritty ottamaan huomioon se, että itse direktiivin täytäntöönpanon vaikutukset ovat pienempiä suhteessa avoimen datan kokonaisuuteen.

Koska ”dataa” ei käsitteenä tunneta suomalaisessa lainsäädännössä, käytetään jatkossa sanaa ”tieto”, kun kyse ei ole nimenomaan ”avoimesta datasta” käsitteenä.

1.3. Avoin data Suomessa

OECD:n OURData Index –selvityksissä tutkittavan maan tilaa avoimessa datassa mitataan kolmessa eri ominaisuudessa: tiedon saatavuudessa, tietoon pääsyn helppoudessa ja laajuudessa, ja hallinnon tuessa tiedon uudelleenkäytölle. Suomen vahvuuksia avoimessa datassa ovat tiedon saatavuus ja pääsyn helppous tietoon, missä avainasemassa ovat olleet mm. julkisuusperiaate ja sitä toteuttava laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta, erilaiset kokoamis- ja jakelualustat kuten avoindata.fi, sekä julkisen hallinnon tiedonhallinnan ohjaus, kuten JHS-suositukset. Valtaosa viranomaisista myös julkaisee jo suurimman osan avoimesta datastaan ilmaiseksi silloinkin, kun tietojen luovuttaminen ei lain nojalla vielä muuten olisi ilmaista, ja ohjelmointirajapintojen yleistymisen viranomaisten välisessä tiedonvaihdossa on madaltanut kynnystä rajapintojen käyttöön viranomaisten ja muiden kuin viranomaisten välisessä tiedon siirtämisessä.

Sen sijaan hallinnon tuki tiedon uudelleenkäytölle on viimeisimmän, vuonna 2019 laaditun OURData Index –tutkimuksen mukaan Suomessa OECD-maiden heikoimmasta päästä. Avoimen datan direktiivillä itsellään ei kuitenkaan voida katsoa olevan mainittavaa vaikutusta tähän, koska sen täytäntöönpanon yhteydessä luotava pakottava kansallinen sääntely koskee nimenomaan tietoaineistojen saatavuutta muodoissa ja tavoilla, joka tekee niiden

uudelleenkäytöstä helpompaa, eikä nimenomaan hallinnon tukea niiden uudelleenkäytölle.

Näin ollen avoimen datan direktiivin täytäntöönpanolla ei voi yleisesti odottaa olevan suuria vaikutuksia Suomessa. Tiedon helppo saatavuus julkisessa hallinnossa ja tiedeyhteisössä, joita direktiivi pääasiassa koskee, on jo arkipäiväistä ja rutiininomaista toimintaa. Esteet ja haitat tiedon hyödyntämiselle johtuvat enemmän erilaisista priorisoinneista ja resurssien kohdentamisesta kuin lainsäädännöstä.

2. Vaikutukset kansantalouteen

Julkisen sektorin tietojen uudelleenkäytön merkitystä kansantaloudelle ei ole ollut tässä yhteydessä mahdollista selvittää yksityiskohtaisesti. Sen sijaan on mahdollista tarkastella avointa dataa kansantalouden ilmiönä ja julkisen sektorin tietojen uudelleenkäyttöä siinä asiayhteydessä.

Avoimen datan taloudelliset vaikutukset syntyvät ennen kaikkea hyödyn luomisesta tiedosta, joka on jo kerätty ja tuotettu. Itse tiedon jakaminen avoimesti voi aiheuttaa pieniä lisäkuluja, jotta tieto ylipäättään voidaan jakaa tietoverkon välityksellä, mutta siitä syntyvä lisäarvo voi olla huomattava. Tiedon alunperin tuottanut ei voi tätä potentiaalista lisäarvoa aina edes arvioida ennalta, minkä vuoksi oletusarvoisen avoimuuden periaate on tärkeä, sen sijaan, että tiedon tuottaja ja haltija tekisi oman analyysin tietonsa arvosta. Lisäksi avoimen datan taloudellisilla sovelluksilla on usein toisiaan tukeva ja edistävä vaikutus, niin että mitä enemmän dataa eri lähteistä on saatavilla, sitä voimakkaammin sen markkinat voivat kasvaa.

Avoimen datan taloudellisesta merkityksestä ja sen markkinoiden koosta on olemassa useita selvityksiä, joita KPMG Oy on omassa selvityksessään koonnut yhteen ja analysoinut. Useimmat näistä selvityksistä eivät ole välttämättä tarkastelleet nimenomaan Suomea, vaan esimerkiksi EU:n sisämarkkinoita, jolloin niissä tehdyt arviot on jouduttu suhteuttamaan Suomen bruttokansantuotteeseen. Selvitysten väliset arviot avoimen datan vaikutuksista vaihtelevat huomattavasti: tutkimuksesta riippuen kooksi arvioidaan 0,1-1,6 prosenttia Suomen bruttokansantuotteesta, ja arvio varsinaisesta avoimen datan markkinoiden koosta Suomessa vaihtelee 400 miljoonasta eurosta 3,3 miljardiin euroon. Avoimen datan yrityksissä arvioidaan työskentelevän noin 2300 henkilöä kokoaikaisesti avoimeen dataan liittyvissä tehtävissä, ja noin 8400 henkilöä osa-aikaisesti avoimeen dataan liittyvissä tehtävissä.

Selvitysten väliset eroavaisuudet johtuvat erilaisista tutkimusmenetelmistä sekä määritelmistä, ja ylipäättään siitä, että avoimeen dataan perustuvaa taloudellista toimintaa on paljon vaikeampaa erotella muusta taloudellisesta toiminnasta

verrattuna esimerkiksi raaka-aineiden keräämiseen ja jalostamiseen erilaisiksi tuotteiksi. Avoimella datalla on vaikutuksia myös sellaisiin toimialoihin, joissa ei pääasiallisesti tuoteta digitaalisia palveluita, kuten jakeluliikenne tai sähköntuotanto. Avoimen datan vaikutusta voidaanakin mitata ns. suorana markkinavaikutuksena, jolloin tutkitaan yksinomaan avoimesta datasta suoraan syntyvää liiketoimintaa, tai epäsuorana vaikutuksena, jossa otetaan huomioon laajemmin myös avoimen datan muut yhteiskunnalliset ja taloudelliset hyödyt, kuten syntyneet työpaikat, säästynyt työ- tai matka-aika ja tehokkaammat palvelut. Lisäksi merkittävä vaikutus lopputulokseen on sillä, keneltä avoimen datan hyödyistä kysytään: tietoa tuottavilta ja jakavilta, vai niitä liiketoiminnassa hyödyntäviltä.

Esityksen kansantaloudelliset vaikutukset voi siis nähdä osana laajempaa ilmiötä, jossa avoimen datan käytettävyyttä ja hyödyntämistä edistetään jäsenvaltioiden oma-aloitteisin toimenpitein sekä osana eurooppalaista datastrategiaa. Julkisen sektorin uudelleenkäytettäväksi annettu tieto on vain yksi osa tätä kokonaisuutta, mutta koska julkisella sektorilla on usein lakisääteinen yksinoikeus tietyn tiedon keräämiseen ja tuottamiseen, ja koska se kerää ja tuottaa tietoa tehtäviensä hoitamiseen joka tapauksessa, on sen rooli kuitenkin merkittävä.

3. Vaikutukset kotitalouksiin

Avoin data ilmiönä on kiinteä osa kotitalouksien ja yksityisten ihmisten elämää. Olennaisia tietoja arjessa ovat erityisesti paikka-, reititys- ja aikataulutiedot sekä liikennevälineen sijaintia kuvaavat tiedot. Avoimen datan laajempi saatavuus ja niihin perustuva liiketoiminta tekevät arjesta sujuvampaa. Esitys koskee kuitenkin vain julkisia yrityksiä, viranomaisia sekä sellaisia toimijoita, joiden hallussa on julkisin varoin tuotettua tutkimusaineistoa. Esityksen vaikutukset kotitalouksiin ovat siis korkeintaan välillisiä ja muiden kuvattujen vaikutusten kautta syntyviä.

4. Vaikutukset yksityisiin yrityksiin

...

Valtioneuvoston kanslian vuonna 2017 teettämän raportin mukaan julkisen sektorin osuus avoimen datan hyödyntäjänä onkin laskenut vuodesta 2009 vuoteen 2016 ja sen sijaan yritysten rooli on kasvanut niin, että niiden osuus avoimen datan hyödyntämisestä on ollut jo yli 60 prosenttia.

5. Vaikutukset julkisiin yrityksiin

5.1. Yleistä

Esityksen vaikutuksia julkisiin yrityksiin tarkastellaan tässä yhteydessä ennen kaikkea siitä näkökulmasta, mitä taakkaa niihin kohdistuu ehdotetun lain eräiden julkisten yritysten tiedon uudelleenkäytöstä johdosta. Julkiset yritykset voivat myös olla tiedon hyödyntäjän roolissa, jolloin niille syntyy myös hyötyjä tiedon laajemmasta saatavuudesta, tai jos ne toimivat jossain yhteydessä viranomaisena laissa tai asetuksessa säädetyn mukaisesti, niihin sovelletaan sitä, mitä esityksessä ehdotetaan säädettäväksi julkisuuslakiin ja tiedonhallintalakiin.

Ehdotetun lain eräiden julkisten yritysten tiedon uudelleenkäytöstä 1 §:n mukaan sitä sovelletaan yhteisöihin, jotka toimivat

1. vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016, jäljempänä erityisalojen hankintalaki) 6-9 §:ssä määritellyillä toimialoilla
2. julkisen liikenteen harjoittajina rautateiden ja maanteiden julkisista henkilöliikennepalveluista sekä neuvoston asetusten 1191/69/ETY ja 1107/70/ETY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen 1370/2007/EY 2 artiklan mukaisesti;
3. julkisen palvelun velvoitteita täyttävinä lentoliikenteen harjoittajina lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen 1008/2008/EY 16 artiklan mukaisesti; tai
4. julkisen palvelun velvoitteita täyttävinä yhteisön laivanvarustajina palvelujen tarjoamisen vapauden periaatteen soveltamisesta meriliikenteeseen jäsenvaltioissa (meriliikenteen kabotaasi) annetun neuvoston asetuksen 3577/92/ETY 4 artiklan mukaisesti.

Lakia sovelletaan vain asiakirjoihin, joiden tuottaminen on osa näillä toimialoilla tarjottavaan yleishyödylliseen palvelua, tai palvelua, johon on asetettu velvoitteita lailla tai muulla sitovalla tavalla. Lisäksi lain 4 §:n mukaan sitä sovelletaan vain asiakirjoihin, jotka yritys päättää luovuttaa uudelleenkäytettäväksi, tai jotka sen on luovutettava lainsäädännön, kansainvälisen sopimuksen, viranomaisen määräyksen tai muun velvoittavan määräyksen nojalla.

Näin ollen yritysvaikutuksia arvioitaessa on otettava huomioon:

- Onko yritys toimialalla, jota laki koskee?
- Onko yrityksellä jonkinlainen velvoite tuottaa palveluita tällä toimialalla?

- Onko yrityksellä velvollisuus luovuttaa tietoja uudelleenkäytettäväksi, tai onko sillä sen toimintaan liittyvä tarve luovuttaa tietojaan uudelleenkäytettäväksi?

Vaikutuksia julkisiin yrityksiin voikin siis arvioida tarkastelemalla paitsi sen toimintaa, joka voi edellyttää tietojen luovuttamista, myös toimialakohtaista sääntelyä, joka mahdollisesti velvoittaa luovuttamaan tietoja. Koska oikeus käyttää uudelleen sisältyy sellaisenaan asiakirjajulkisuuteen, ellei tapauskohtaisesti lainsäädännöstä tai velvoittavasta syystä muuta johdu, koskee tämä myös tilanteita, joissa laki velvoittaa yritystä julkaisemaan tietoja.

5.2. Toimialakohtaiset vaikutukset

5.2.1. Energiahuolto

Sähkön tuotanto ja markkinointi eivät ole ehdotetun lain soveltamisalassa, koska niihin ei sovelleta erityisalojen hankintalakia sen 10 §:n 1 momentin nojalla. Sen sijaan julkisten yritysten sähköverkkotoiminta ja kantaverkkotoiminta, johon on myönnetty sähkömarkkinalain (588/2013) edellyttämä lupa, tulee ehdotetun lain soveltamisalaan siltä osin kun kyse on sähkömarkkinalaissa säädetyistä velvollisuuksista.

Sähköverkkotoiminnan kohdalla ei ole voitu kattavasti arvioida, mitkä kaikki sen omaehtoisesti ilman veloitetta julkaisemat tiedot voisivat olla sellaisia, joihin ehdotettu laki soveltuu. Sähköverkon ja kantaverkonhaltijan on kuitenkin sähkömarkkinalain mukaan julkaistava erilaisia toimintaan ja palveluntuottamiseen liittyviä tietoja.

Sähkömarkkinalain 20 §:n 2 momentin mukaan verkonhaltijan tulee julkaista liittämistä koskevat tekniset vaatimukset, sekä kohtuullinen aika, jonka kuluessa verkonhaltija käsittelee liittymistä koskevat tarjouspyynnöt. Sähkömarkkinalain 27 §:n 1 momentin mukaan verkonhaltijan on julkaistava verkkopalvelujensa yleiset myyntiehdot ja -hinnat sekä niiden määräytymisperusteet.

Näitä tietoja ei kuitenkaan luovuteta uudelleenkäytettäväksi, vaan ne ovat julkisesti saataville tiedottamistarkoituksessa. Ne on julkaistava maksutta, minkä lisäksi ne **eivät ole arvokkaita tietoaaineistoja** tai sellaista tiheästi päivittyvää tietoa, joka olisi luovutettava ohjelmointirajapinnan kautta tai useana kerralla ladattavana tiedostona. Koska tiedot on julkaistava tiedottamistarkoituksessa, ei niiden kohdalla tule myös kysymykseen uudelleenkäyttäjien keskinäinen epätasa-arvoinen kohtelu tai yksinoikeusjärjestelyt.

Sähkömarkkinalain 27 §:n 2 momentin mukaan verkonhaltijan on ilmoitettava Energiamarkkinavirastolle (nykyään Energiavirastolle) verkkopalvelujensa voimassa olevat myyntiehdot ja -hinnat sekä niiden määräytymisperusteet.

Energiavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä ilmoituksessa annettavista tiedoista sekä ilmoitusmenettelystä.

Näiden tietojen luonne, kuten 20 §:n 2 momentin ja 27 §:n 1 momentin kohdalla, on kuitenkin enemmän tiedotuksellinen kuin kaupalliseen tai ei-kaupalliseen uudelleenkäyttöön tarkoitettu.

Sähkömarkkinalain 27 §:n 3 momentin mukaan verkonhaltijan on julkaistava verkkopalvelujensa hintatasoa, verkkotoiminnan tehokkuutta, laatua ja kannattavuutta, sähköverkkonsa kehittämistä sekä sähköverkkoonsa liittyviä, sähkömarkkinoiden toimintaa kuvaavia tunnuslukuja. Energiavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, mitä tunnuslukuja julkaisemisvelvollisuus koskee, mitä kaavoja ja ohjeita tunnuslukuja laskettaessa noudatetaan sekä miten tunnusluvut julkaistaan.

Vaikka tällaisilla tiedoilla on, kuten edellä 1 ja 2 momentissa, lähinnä tiedotuksellinen luonne, on mahdollista esimerkiksi tapauskohtaisesti, että tällainen tieto on tiheästi päivittyvää niin, että sen olisi oltava ohjelmointirajapinnan kautta saatavilla. Tällöin olisi kuitenkin lisäksi otettava huomioon tiedon uudelleenkäytön potentiaali ja ohjelmointirajapinnan toteuttamisesta aiheutuva tekninen tai taloudellinen taakka. Lisäksi on otettava huomioon Energiaviraston rooli sähkömarkkinalain 27 §:ssä tarkoitettujen tietojen julkaisuvelvollisuudesta tarkempia määräyksiä antavana tahona, sekä se, voisiko ehdotetussa laissa edellytetty tietojen saatavilla oleminen olla mahdollista toteuttaa keskitetysti Energiaviraston kautta.

Edellä mainitun lisäksi sähkömarkkinalain 31 §:n 2 momentin mukaan kantaverkonhaltijan on nimettävä ja julkaistava kantaverkkoonsa kuuluvat sähköjohdot, sähköasemat ja muut laitteistot kunkin siirtopalvelujen hinnoittelua koskevan valvontajakson ajaksi viimeistään yhdeksän kuukautta ennen valvontajakson alkamista; sähkömarkkinalain 41 §:n mukaan kantaverkonhaltijan on laadittava ja julkaistava kantaverkon kehittämissuunnitelma; ja sähkömarkkinalain 82 §:n mukaan sähköliiketoimintojen eriytetyt tilinpäätökset tulee julkaista.

Nämä sähkömarkkinalain 31 §:ssä, 41 §:ssä ja 82 §:ssä tarkoitetut julkaistavat tiedot ovat sähkömarkkinalain 20 §:n 2 momentin ja 27 §:n 1-2 momentin kaltaisia tiedotus- ja tiedonvaihtamistavelvollisuuteen liittyviä tietoja, jotka on julkaistava joka tapauksessa maksutta, ja joiden kohdalla ei olisi kyse arvokkaista tietoaineistoista tai tiheästi päivittyvästä tiedosta.

Kaukolämpöä tuottaviin tai jakeleviin julkisiin yrityksiin ehdotetulla lailla ei olisi vaikutuksia, koska kaukolämmön tuottajiin ja jakelijoihin ei nimenomaan kaukolämmön tuottajina kohdistu velvollisuutta tuottaa yleishyödyllistä palvelua niin kuin ehdotetun lain 3 §:n 1 momentissa säädetään.

Kokonaisuutena arvioiden ehdotetun lain vaikutus sähkö- ja energia-alaan olisi vähäinen ja koskisi todennäköisesti vain sähkömarkkinalain 27 §:n 3 momentissa tarkoitettuja tietoja, joista osa saattaa olla sellaisia, joihin ehdotettua laki sovellettaisiin.

5.2.2. Vesihuolto

Vesihuoltotoiminnan kohdalla ei ole voitu kattavasti arvioida, mitkä kaikkien omaehtoisesti ilman velvoitetta julkaisemat tiedot voisivat olla sellaisia, joihin ehdotettu laki soveltuu. Julkisen yrityksen, joka toimii vesihuoltolain (119/2001) 3 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuna vesihuoltolaitoksena, on kuitenkin vesihuoltolain mukaan julkaistava erilaisia toimintaan ja palveluntuottamiseen liittyviä tietoja.

Vesihuoltolain 16 §:n mukaan vesihuoltolaitoksen ja asiakkaan on pyydettäessä annettava toisilleen vesihuoltolaitoksen verkostoon liittämisen sekä vesihuollon hoitamisen kannalta tarpeelliset tiedot. Lisäksi vesihuoltolaitoksen tulee tiedottaa riittävästi laitoksen toimittaman talousveden laadusta ja jäteveden puhdistuksen tasosta, sekä siitä, miten vesihuollosta perittävät maksut muodostuvat. Tietojen saamiseen vesihuoltolaitoksen asiakirjoista, jotka sisältävät raaka- tai talousveden laatua ja määrää tai jäteveden käsittelyä ja johtamista koskevia ympäristötietoja, sekä velvollisuuteen edistää tällaisten ympäristötietojen saantia, sovelletaan julkisuuslakia.

Vesihuoltolain 20 c §:n mukaan vesihuoltolaitoksen tulee julkistaa tietoverkossa tilinpäätöstiedot, toimintakertomus, vesihuollon toimitusehdot, hinnoitteluperusteet, sekä hintatasoa, tehokkuutta, laatua ja kannattavuutta kuvaavat tunnusluvut.

Vesihuoltolain 20 d §:n mukaan Suomen ympäristökeskus (SYKE) ylläpitää vesihuollon tietojärjestelmää (Veeti), johon vesihuoltolaitoksen on toimitettava vesihuoltopalvelujensa hinnat ja niiden määräytymisperusteet sekä tiedot, joita tarvitaan vesihuollon tehokkuutta, laatua ja kannattavuutta kuvaavien tunnuslukujen laskemiseksi.

Vesihuoltolain 16 §:ssä ja 20 c §:ssä tarkoitetut tiedot eivät todennäköisesti ole arvokkaita tietoaaineistoja, mutta ne voivat olla tiheästi päivittyvää tietoa, jonka on oltava saatavilla ohjelmointirajapinnan kautta tai tarvittaessa useana kerrallaan ladattavana tiedostona. Tällöin olisi kuitenkin lisäksi otettava huomioon tiedon uudelleenikäytön potentiaali ja ohjelmointirajapinnan toteuttamisesta aiheutuva tekninen tai taloudellinen taakka. Lisäksi tällaisia tietoja toimitetaan jo nyt Suomen ympäristökeskuksen vesihuollon tietojärjestelmään ja ympäristön valvonnan sähköiseen asiointijärjestelmään (YLVA), joiden kautta ne ovat saatavilla ohjelmointirajapinnan kautta.

Kokonaisuutena arvioiden ehdotetun lain vaikutus julkisiin yrityksiin, jotka toimivat vesihuoltolaitoksina, olisi siis vähäinen, ja mahdollisesti vaaditut uudet tietojen uudelleenkäytön järjestelyt olisivat mahdollisia toteuttaa tehokkaasti olemassaolevien tietojärjestelmien avulla.

5.2.3. Kaasu

5.2.4. Liikenne-, satama- ja lentokenttäpalvelut

5.3. Valtion omistamat julkiset yritykset

5.4. Kuntien omistamat julkiset yritykset

5.5. Yhteenveto

6. Vaikutukset viranomaisten toimintaan ja julkiseen talouteen

Esitetyt muutokset todennäköisesti lisäävät viranomaisille osoitettujen tietopyyntöjen määrää, erityisesti arvokkaiden tietoaineistojen osalta, koska näiden luovuttamisesta ei enää jatkossa peritä maksua. Erityisesti sellaisten viranomaisten, joilla on hallussaan arvokkaita tietoaineistoja, on varauduttava aiempaa suuremman tietopyyntömäärän käsittelemiseen. Lisäksi tietopyyntöjen kasvu todennäköisesti näkyy myös hallintotuomioistuimissa, joiden on käsiteltävä niiden tietopyyntöjen ratkaisuihin tehty valitukset. Tietopyyntöjen määrän kasvun voidaan kuitenkin arvioida olevan suhteellisen pieni verrattuna tietopyyntöihin kokonaisuutena, koska merkittävä osa viranomaisten hallussa olevista tiheästi päivittyvistä tiedoista ja arvokkaista tietoaineistoista ovat jo saatavilla ohjelmointirajapintojen kautta tai useana kerrallaan ladattavana tiedostona. Lisäksi viranomaiset voivat itse vaikuttaa tietopyyntöjen käsittelytaakan pysymiseen kohtuullisena tuottamalla avoimia rajapintoja silloin kun se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista, jolloin kaikkien tietoja tarvitsevien ei tarvitse erikseen pyytää niitä saataville.

Esitetyt muutokset tarkoittavat siis sitä, että tiheästi päivittyvien tietojen on oltava pyydettyinä saatavilla ohjelmointirajapinnan kautta. Pyyntö saada tieto on käsiteltävä julkisuuslain 14 §:n 4 momentin mukaisesti viivytyksettä, viimeistään kuukauden kuluttua. Tiheästi päivittyvän tiedon kohdalla rajapintaa ei kuitenkaan ole välttämätöntä toteuttaa tämän ajan kuluessa, koska ehdotetun tiedonhallintalain 24 a §:n mukaan tiheästi päivittyvää tietoa rajapinnan kautta luovuttamista harkitessa viranomaisen on mahdollista ottaa huomioon rajapinnan

toteuttamisesta aiheutuva tekninen ja taloudellinen taakka sekä se, kuinka merkittävä taloudellinen tai sosiaalinen uudelleenkäytön potentiaali kyseisellä tiedolla on. Näin ollen aivan mikä tahansa viranomaisen hallussa oleva tiheästi päivittyvä tieto ei olisi välttämätöntä luovuttaa nimenomaan rajapinnan kautta.

Arvokkaiden tietoaineistojen kohdalla samaa harkintavaraa ei kuitenkaan ole. Tästä johtuen viranomaisten, joilla on hallussaan arvokkaita tietoaineistoja, on tehtävä tarpeelliset hallinnolliset ja tietojärjestelmien muutokset, jotta tieto on mahdollista luovuttaa ohjelmointirajapinnan kautta julkisuuslain 14 §:n 4 momentissa säädetyn määräajan puitteissa. Viranomainen voi myös halutessaan asettaa tällaiset tiedot ennakoivasti saataville niin kutsuttuun avoimeen rajapintaan ilman erillistä pyyntöä, mutta tähän ei veloitettaisi lailla. Merkittävä osa tällaisista tiedoista onkin jo maksutta saatavilla avointen rajapintojen kautta.

Esitetty muutos julkisuuslain 34 §:n 1 momenttiin siitä, että arvokkaat tietoaineistot on luovutettava tai asetettava saataville maksutta, tarkoittaa, että tällaiset pyynnöt on käsiteltävä budjettirahoitteisesti omakustannusperiaatteen sijaan. Tämä vaikuttaa erityisesti Patentti- ja rekisterihallitukseen, joka arvioi menettävänsä 2,8 miljoonan euron vuositulot, ja Maanmittauslaitokseen, joka arvioi menettävänsä 400 000 euron vuositulot. Lisäksi oikeusrekisterikeskus arvioi menettävänsä 50 000 euron vuositulot.

Osa arvokkaista tietoaineistoista on kuitenkin jo maksutta saatavilla, mikä vähentää esityksen vaikutusta tällaisia tietoaineistoja hallussaan pitävien viranomaisten budjettiin. Esimerkiksi Luonnonvarakeskus, Digi- ja väestötietovirasto, Kansaneläkelaitos, Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos, Suomen ympäristökeskus ja Ilmatieteen laitos eivät arvioi menettävänsä ehdotetun julkisuuslain 34 §:n 1 momentin muutoksen johdosta tuloja.

Edellä mainittujen kolmen viranomaisen tulonmenetyksen lisäksi tietojen luovuttamisen järjestelyiden ja teknisten ratkaisujen arvioidaan lisäävän viranomaisten kustannuksia. Kustannuksia arvioidessa viranomaisille on haastattelujen yhteydessä korostettu sitä, että kustannusten tulisi perustua nimenomaan direktiivin täytäntöönpanosta aiheutuviin kustannuksiin, eikä kaikkiin avoimen datan toimenpiteistä ja järjestelyistä aiheutuviin kustannuksiin. Kustannuksia arvioidessa ei myöskään ole ollut käytössä arvokkaista tietoaineistoista annettuja komission täytäntöönpanoasetuksia, mistä syystä arvioita on väistämättä pidettävänä suuntaa-antavina. Arvokkaiden tietoaineistojen osalta arvio on perustunut direktiivin johdantokappaleeseen 66 sekä liitteessä I mainittuihin teemakategorioihin.

Viranomaisten kertakustannuksiksi, joihin kuuluvat esimerkiksi ohjelmointirajapintojen toteuttaminen tai laajentaminen, on arvioitu yhteensä 2 627 000 euroa, josta Patentti- ja rekisterihallituksen osuus on 1 000 000 euroa, Ilmatieteen laitoksen 475 000 euroa, Traffic Management Finland Oy:n 400 000 euroa, oikeusministeriön ja oikeusrekisterikeskuksen 300 000 euroa, Digi- ja

väestötietoviraston 250 000 euroa, Opetushallituksen 92 000 euroa, Maanmittauslaitoksen 60 000 euroa, ja eduskunnan 50 000 euroa.

Viranomaisten jatkuviksi kustannuksiksi, joihin kuuluvat esimerkiksi tietopyyntöjen käsittely ja tietojärjestelmien ylläpito, on arvioitu yhteensä 937 000 euroa vuodessa, josta Patentti- ja rekisterihallituksen osuus on 600 000 euroa, oikeusministeriön 200 000 euroa, Traffic Management Finland Oy:n 75 000 euroa, Opetushallituksen 30 000 euroa, Ilmatieteen laitoksen 15 000 euroa, ja Digi- ja väestötietoviraston 17 000 euroa vuodessa.

Eniten ehdotus vaikuttaisi taloudellisesti ja toiminnallisesti siis Patentti- ja rekisterihallitukseen, jonka tulonmenetykset ja lisääntyneet kustannukset olisivat 3,4 miljoonaa euroa vuodessa ja kertakustannukset miljoona euroa. Tämä johtuu siitä, että yritysten perus- ja omistajatiedot on katsottu arvokkaiksi tietoaineistoiksi. Muita arvokkaiksi tietoaineistoiksi katsottuja, esimerkiksi sään havainnointitietoja ja paikkatietoja, on jo aikaisemmin tuotu saataville ilmaiseksi rajapintojen kautta, jolloin ehdotettu uusi sääntely vaikuttaa niitä tuottaviin viranomaisiin suhteessa paljon vähemmän.

Ehdotettu laki julkisesti rahoitettujen tutkimusaineistojen uudelleenkäytöstä koskee myös tutkimustietoa, jonka julkiset tutkimuslaitokset tai viranomaiset ovat tuottaneet. Lain soveltamisalaa ei ole rajattu sen mukaan, mikä taho tutkimustietoa on tuottanut, vaan sen soveltamisala määräytyy sen mukaan, miten tutkimustiedon tuottaminen on rahoitettu ja onko tieto asetettu julkisesti saataville. Tutkimustietoa koskevan sääntelyn vaikutuksia tutkimusyhteisöön, johon myös julkiset tutkimuslaitokset ja viranomaisten tekemä tieteellinen tutkimus yleensä kuuluvat, käsitellään tarkemmin jäljempänä.

Viranomaiset itse voivat myös käyttää uudelleen muiden viranomaisten tuottamaa, avoimesti saatavilla olevaa tietoa. Viranomaisilla voi kuitenkin olla keskenään vastakkaisia tai ristiriitaisia tarpeita, mitä tulee tiettyjen tietojen tuottamiseen ja hyödyntämiseen. Jos viranomainen esimerkiksi lakkaa tuottamasta toisen viranomaisen hyödyntämää tietoa sen vuoksi, että viranomaisen ei enää tarvitse tuottaa tietoa oman tehtävänsä suorittamiseksi, voi tällä olla kielteisiä seurauksia toisen viranomaisen toiminnalle. Näitä tilanteita voidaan ehkäistä ennalta viranomaisten keskinäisellä koordinaatiolla sekä julkishallinnon tietopoliittisella ohjauksella.

7. Muut yhteiskunnalliset vaikutukset

7.1. Vaikutukset tutkimusyhteisöön

Ehdotettu laki julkisin varoin tuotettujen tutkimusaineistojen uudelleenkäytöstä koskee tutkimusaineistoja, jotka on tuotettu tai laadittu julkisesti rahoitetun

tutkimustoiminnan yhteydessä ja jotka on jo asetettu julkisesti saataville sähköisessä muodossa. Ehdotettu laki koskee siis nimenomaan tutkimuksen näytöksi ja pohjaksi laadittuja asiakirjoja, eikä varsinaisia tieteellisiä artikkeleita tai julkaisuja. Lisäksi laki koskee vain sellaisia tutkimusaineistoja, jotka on nimenomaisesti asetettu jo julkisesti saataville.

Esityksessä säädettäisiin näiden aineistojen saatavuudesta maksutta, kaikissa olemassa olevissa esitysmuodoissa, sekä ilman syrjiviä käyttöehtoja tai yksinoikeuksia. Tällainen laajempi saatavuus osaltaan edistäisi tieteen avoimuutta. Laajempi tutkimusaineistojen saatavuus myös madaltaa kynnystä tehdä uutta tutkimusta jo tuotettujen aineistojen pohjalta. Lisäksi tutkimusaineiston avulla voidaan tarkistaa ja validoida varsinainen tutkimusjulkaisu, jossa aineistoa on käytetty, mikä puolestaan parantaa tutkimuksen laatua ja lisää tutkimustulosten luotettavuutta.

Avoimuus on yksi tieteen peruseräkkeistä. Suomessa Tieteellisten seurain valtuuskunta koordinoi tieteen avoimuutta korkeakoulujen, tutkimuslaitosten, tutkimuksen rahoittajien, kirjastojen ja arkistojen kesken. Koordinaatiota ohjaa Avoimen tieteen ja tutkimuksen kansallinen ohjausryhmä, joka valmistelee parhaillaan muun muassa tutkimusaineistojen ja –menetelmien avoimen saatavuuden linjausta sekä tutkimusdatan avoimen saatavuuden osalinjausta.

Esitys siis tukee jo käynnissä olevia toimia tieteen avoimuuden edistämiseksi, mutta toisaalta esityksen vaikutuksia ei voida pitää erityisen merkittävänä, koska ehdotetut avoimuuden periaatteet ovat jo yleisesti omaksuttuja suomalaisessa tutkimusyhteisössä ja niitä ollaan edistämässä myös ilman kyseistä sääntelyä. Esitys saattaa vähentää jossain määrin erilaisten tutkimusorganisaatioiden tutkimusaineiston luovuttamisesta perimiä tuloja, mutta tiedossa ei ole varsinaisia esimerkkejä tällaisesta julkisin varoin tuotetun tutkimusaineiston myyntitoiminnasta. Esimerkiksi Suomen Akatemian myöntämän tutkimusrahoituksen ehtona on, että tutkimusaineiston on oltava avoimesti saatavilla mahdollisimman pian tutkimustulosten julkaisemisen jälkeen, ellei laista tai muusta perustellusta syystä muuta johdu.

Jos tutkimuslaitos tai –organisaatio ei halua, että laki tukee sovellettavaksi tiettyyn aineistoon, on sen mahdollista olla asettamatta tällaista tutkimusaineistoa julkisesti saataville, ellei se ole ollut julkisen tutkimusrahoituksen ehtona, kuten edellä Suomen Akatemian ollessa rahoittajana. Tällä voi kuitenkin olla myös tutkimusaineistojen saatavuuden kannalta päinvastainen vaikutus: tutkimusaineistoa, joka muuten asetettaisiin julkisesti saataville, ei enää julkaistaisi sen takia, että ehdotetun lain ei haluttaisi tulla sovellettavaksi siihen. Tätä vaikutusta voidaan pitää kuitenkin lähinnä teoreettisena, koska aineiston julkaiseminen tyypillisesti on yksi julkisen rahoituksen ehdoista.

Jotkin viranomaiset toimivat myös tutkimuslaitoksina ja harjoittavat tieteellistä tutkimusta osana tehtäviään tai rahoittavat tällaista tutkimusta. Ehdotetut

muutokset julkisuuslakiin ja tiedonhallintalakiin vaikuttavat näihin viranomaisiin niiden viranomaisen roolissa, kun taas ehdotetut muutokset julkisesti rahoitettujen tutkimusaineistojen saatavuuteen vaikuttavat niihin niiden tutkimuslaitoksen roolissa.

7.2. Tietoyhteiskuntavaikutukset

Julkisen sektorin hallussa olevan tiedon saatavuus vakiomuotoisena ja rajapintojen kautta voi edistää uudenlaisten digitaalisten palveluiden tarjoamista sekä uudenlaisten liiketoimintamallien luomista. Jos yrityksen liiketoimintamalli perustuu siihen, että viranomaiselta saa tiettyjä tietoja, on riskinä, että viranomaisen tehtävät tai tapa jolla niitä hoidetaan muuttuvat niin, että viranomaisen ei enää tuota ja aseta saataville tällaisia tietoja. Esityksen erilaisia taloudellisia vaikutuksia on käsitelty tarkemmin edellä.

Esitys ei vaikuta digitaaliseen infrastruktuuriin, kuten tietoliikenneyhteyksien rakentamiseen tai niiden ylläpitoon. Esityksessä ehdotetut muutokset ovat omiaan lisäämään tällaisten tietoliikenneyhteyksien käyttöä ja tarvetta, mutta ei kokonaisuuden kannalta sellaisessa mittakaavassa, että sillä olisi mainittavaa vaikutusta. Julkisen sektorien tietojen lisääntyvä uudelleenkäyttö erilaisiin tarkoituksiin ei myös merkittävästi lisää yhteiskunnan riippuvuutta digitaalisesta infrastruktuurista tai tee yhteiskunnasta digitaalisesti haavoittuvaisempaa, koska uudelleenkäytössä ei ole kyse yhteiskunnan ydintoiminnoista, vaan ydintoiminnoista syntyvän tiedon toissijaisesta käytöstä.

7.3. Vaikutukset kansalaisten asemaan yhteiskunnassa ja kansalaisyhteiskunnan toimintaan

Esityksellä ei muuteta kansallisia asiakirjojen saatavuuteen ja tiedon avoimuuteen liittyviä säännöksiä. Tältä osin ei siis ole kyse siitä, että tietoja viranomaisten tai julkisten yritysten hallussa olevista asiakirjoista saisi laajemmin kuin aikaisemmin.

Esityksessä ehdotetaan, että arvokkaiden tietoaineistojen luovuttamisesta ja saataville asettamisesta ei voida enää periä maksuja. Tältä osin kansalaisilta tietopyynnöistä perittävien maksujen määrä voi laskea. Kuitenkin jo nyt julkisuuslain 34 §:n 1 momentin mukaan useissa tapauksissa viranomaisen asiakirjan luovuttamisesta ei peritä maksua, ja näistä tapauksista yleisin on sähköisessä muodossa olevan asiakirjan luovuttaminen sähköpostitse. Näin ollen tilanteet, joissa ennen ehdotetun lakimuutoksen voimaantuloa asiakirjapyyntöä on peritty maksu, ja voimaantulon jälkeen maksua ei enää peritä, jäävät luultavasti lukumäärältään vähäisiksi.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan, että tiheästi päivittyvät tiedot sekä arvokkaat tietoaineistot olisi pyynnöstä asetettava saataville koneluettavassa muodossa ja tarvittaessa ohjelmointirajapinnan kautta. Tällä tiedon asiakirjasta antamisen

muodolla voi olla merkitystä viranomaisten toiminnan julkisuuden toteutumisessa. Koneluettavassa muodossa olevia ja ohjelmointirajapinnan kautta noudettavia tietomassoja on mahdollista analysoida ja arvioida tietokoneohjelmien avulla, mikä voi edistää viranomaisen toiminnan tehokkuuden, laadun ja tuloksellisuuden läpinäkyvyyttä. Esimerkiksi viranomaisen, jonka tehtäviin kuuluu tieteellinen tutkimustoiminta, kohdalla koneluettavassa muodossa olevien havaintotietojen avulla voidaan arvioida sitä, miten laadukkaasti ja kustannustehokkaasti viranomainen kerää havaintotietoja ja jalostaa niistä tutkimustietoa. On kuitenkin huomioitava, että jo nyt useimmat tällaiset viranomaisten tai julkisten tutkimuslaitosten tiheästi päivittyvät tiedot sekä potentiaaliset arvokkaat tietoaineistot ovat jo julkisesti saataville direktiivin edellyttämässä muodossa, jolloin esityksen vaikutukset jäävät suhteellisen pieniksi.

7.4. Sähköisessä muodossa olevien tietojen yhdistelyn vaikutukset kansalliseen turvallisuuteen ja tietosuojaan

Esitys ei koske asiakirjoja, jotka ovat salassa pidettäviä tai jotka eivät ole saatavilla henkilötietojen, kansallisen turvallisuuden, puolustuksen tai yleisen turvallisuuden suojaamisen nojalla. Tästä säädetään direktiivin 1 artiklan 2 kohdan d ja h alakohdassa. Esityksessä kyse on viranomaisten julkisista asiakirjoista, joista kuka tahansa voi saada tiedon julkisuuslain 9 §:n nojalla, eikä esityksessä ehdoteta muutoksia salassa pitoa koskevaan sääntelyyn. Julkisten yritysten kohdalla kyse on lakisääteisesti tai vapaaehtoisesti luovutettavista tiedoista ja tutkimustiedon kohdalla kyse on jo julkaisusta tutkimusaineistosta, ja molemmissa tapauksissa luovuttajan tai julkaisijan on otettava edellä mainitut tekijät tarvittaessa huomioon julkaisu- tai luovutuspäätöksen yhteydessä. Tutkimusaineisto voidaan siis olla julkaisematta ja julkinen yritys voi kieltäytyä hallussaan olevan tiedon luovuttamisesta.

Julkisuuslain 16 §:n 2 momentin mukaan tietojen antaminen kopiona teknisenä tallenteena tai muussa sähköisessä muodossa on viranomaisen harkinnassa, jollei toisin säädetä. Ehdotetussa julkisuuslain 16 §:ssä säädettäisiin tämän lisäksi, että sähköisessä muodossa olevasta tiheästi päivittyvästä julkisesta asiakirjasta olisi oikeus saada kopio sähköisessä muodossa, jos asiakirja ei sisällä henkilötietoja. Ehdotetun tiedonhallintalain 24 a §:n ja 24 b §:n mukaan viranomaisen olisi luovutettava arvokkaita tietoaineistoja sekä tiheästi päivittyvää tietoa ohjelmointirajapintojen kautta tai useana kerralla ladattavana tiedostona.

Julkisista viranomaisten asiakirjoista on mahdollista yhdistelemällä luoda kokonaisuuksia, joita ei ole tarkoitettu julkisiksi tai jotka sisältävät tietoa, joka sellaisenaan muuten olisi salassa pidettävää edellä mainituilla perusteilla. Myös sellaisten tietoaineistojen, joista henkilötiedot on poistettu anonymisoinnilla, kohdalla on mahdollista purkaa anonymiteetti tietoteknisin keinoin yhdistämällä

sitä muihin tietoaaineistoihin riippuen siitä, millaisesta tietoaaineistosta on kyse ja millä menetelmällä anonymisointi on tehty.

Aikaisemmin tietoja on yhdistelty ihmisvoimin ja fyysisin asiakirjoin, jolloin sekä asiakirjojen saatavuus, että rajalliset resurssit yhdistellä niitä eri tavoin ovat rajoittaneet sitä, mitä tietojen yhdistelemisellä on mahdollista saada selville. Tietotekniikan kehittymisen myötä on kuitenkin tullut mahdolliseksi yhdistellä ja vertailla sähköisessä muodossa olevia tietoja koneellisesti, jolloin erilaisia yhdistelmiä on mahdollista käydä läpi ja analysoida useita mittaluokkia aiempaa tehokkaammin.

Koska rajapinnan kautta saatavilla olevaa sähköisessä muodossa olevaa tietoa on mahdollista analysoida ja yhdistellä koneellisesti, rajapintojen laajempi käyttö lisää riskiä, että julkisista tietoaaineistoista voidaan yhdistelemällä muodostaa kokonaisuuksia, jotka muutoin olisivat salassa pidettäviä, tai purkaa tiedon anonymisointi. Lisäksi vaikka tällaisia keinoja ei olisi välttämättä olemassa vielä, sellaisia saatetaan kehittää tulevaisuudessa. On esimerkiksi mahdollista, että jokin uusi tietotekninen menetelmä tekee mahdolliseksi aikaisemmin varmana pidetyn anonymisointiprosessin purkamisen ja henkilötietojen paljastamisen. Suurin osa tällaisista yhdistelemiselle alttiista tietoaaineistoista, kuten paikka- ja liikennetietoja, on kuitenkin jo avattu koneluettavassa muodossa ja rajapintojen kautta, sekä kansallisten toimien että erilaisten EU-säädösten kuten INSPIRE-direktiivin myötä. Tästä syystä esityksellä ei voida katsoa olevan merkittäviä tiedon yhdistelyn riskejä lisääviä vaikutuksia.